

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2013 -11- 26	
Dnr	Rnr

1 (4)

KS 90/312/13

2013-11-15

Tjänsteskrivelse

Kontor
Sbk

Handläggare
Anders Svensson
08-523 01 4362
anders.svensson@sodertalje.se

Kommunstyrelsen

**Naturvårdsverkets och Boverkets redovisning av
regeringsuppdraget att göra en utvärdering samt översyn av
utfall och tillämning av nya strandskyddsreglerna,
Remiss: Regeringskansliet, miljödepartementet.**

Dnr 2013-01897-430

Sammanfattning av ärendet

Naturvårdsverket och Boverket har på regeringens uppdrag gemensamt gjort en utvärdering och översyn av det nya regelverk för strandskydd som trädde i kraft 2009 och 2010. Myndigheterna föreslår att det ska bli enklare att införa lättnader i strandskyddet vid mindre sjöar och vattendrag. Man föreslår även åtgärder för att få en mer enhetlig och likvärdig tillämpning av reglerna.

Miljödepartementet har 2013-10-21 remitterat Naturvårdsverkets och Boverket redovisning till statliga myndigheter och verk, till samtliga länsstyrelser, till ett antal institutioner samt till ett antal utvalda kommuner för yttrande. Remissvaren skall ha kommit miljödepartementet till handa senast 2014-01-01.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen och materialet i det redovisade uppdraget. Myndigheter under regeringen är skyldiga att besvara remissen.

Kommunstyrelsen har 2013-10-22 remitterat ärendet till samhällsbyggnadskontoret för yttrande med önskemål att om möjligt berörda nämnder får yttra sig.

På grund av den korta remisstiden har en nämndberedning inför berörda nämnder blivit omöjlig varför samhällsbyggnadskontoret bereder remissen direkt till kommunstyrelsen.

Ärendet

Regeringsuppdragets innehåll:

- Identifiera och klargöra eventuella oklarheter i och tolkningsproblem med reglerna, en analys av tillämpning och utfall av reglerna samt vid behov föreslå ändringar.
- Analysera tillämpningen och utfall av reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära lägen.
- En redogörelse för de beslut om att i detaljplan upphäva eller ge dispens från strandskyddet.
- Analys av de nya strandskyddsreglernas konsekvenser för glesbygders tillväxt- och utvecklingsmöjligheter i storstadsnära lägen.

Naturvårdsverket och Boverket har till regeringen, 2013-10-01 rev. 2013-10-24, lämnat följande slutsatser och förslag till åtgärder:

- Genom en lagändring ska det bli lättare för berörda länsstyrelser att införa lättnader i strandskyddet vid mindre sjöar och vattendrag om inventeringar visar att området har liten betydelse för strandskyddets syften. Dessutom föreslås länsstyrelserna få särskilda resurser för att hantera frågorna.
- Generella förordnanden om undantag föreslås upphöra att gälla.
- Stödet från de centrala myndigheterna till länsstyrelser och kommuner föreslås utvecklas.
- För tidigt att utvärdera och avgöra om landsbygdsutveckling i strandnära områden (LIS). Boverket kommer under 2014 att komma med kompletterande anvisningar.

Samhällsbyggnadskontorets förslag till remissyttrande:

Kommunen ser positivt på de lättnader som föreslås vid mindre sjöar och vattendrag men är mycket tveksam till förslaget att generella förordnanden skulle upphöra att gälla, då detta vanligtvis innebär en skärpning av redan idag för kommunens strandområden hårda regler.

Det idag gällande undantaget för kompletteringsåtgärder till redan befintlig bebyggelse med stöd av bestämmelserna i 16 § fjärde stycket naturvårdslagen och 20 § första stycket naturvårdsförordningen är ett exempel på detta.

Det borde gå att uppnå enhetliga ställningstaganden även med behållande av dessa förordnanden alternativt att lagstifta om undantag för dessa kompletteringsåtgärder.

Södertälje kommun har långa strandlinjer mot Mälaren och Saltsjön och man har av tradition hållit tillbaka utbyggnaden i dessa strandnära områden mer än många andra kommuner i storstadsregionerna. Vi anser oss missgynnade och önskar ett tydligare regelverk även när man nu föreslår utökningar utöver det generella strandskyddet på 100 m på land och i vatten.

Dagens förslag på utökning till 300 m strandskydd, gällande i princip alla kommunens strandlinjer i Mälaren/Saltsjön, sker alltför godtyckligt och utan att kommunen fått ta del av de inventeringar som gjorts och som Naturvårdsverket/Boverket föreslår skall införas om man ska undanta strandskydd vid mindre sjöar och vattendrag.

Kommunen ser fram emot Boverkets kompletterande anvisningar inom LIS-områden samt de resurs- och kompetensförstärkningar som föreslås generellt inom strandskyddet.

Martin Andrae
Stadsdirektör

Kenneth Hagström
Samhällsbyggnadsdirektör

Bilaga:

”Utvärdering och översyn av de nya strandskyddsreglerna”, sid 1-3, Naturvårdsverket.

Beslutet expedieras till:

Miljödepartementet, 103 33 Stockholm

m.registrator@regeringskansliet.se

linnea.rosenlof@regeringskansliet.se

Sbk

Handläggaren

REGERINGSKANSLIET

Remiss

2013-10-21

M2013/2429/Nm

Miljödepartementet

Enligt sändlista

Naturmiljöenheten

Linnea Rosenlöf

Telefon 08-405 37 89

linnea.rosenlof@regeringskansliet.se

Remiss avseende Naturvårdsverkets och Boverkets redovisning av regeringsuppdraget att göra en utvärdering och översyn av utfall och tillämpning av de nya strandskyddsreglerna (M2012/3437/Nm)

Remissinstanser:

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	2013-10-22	Rnr
		Dnr

1. Riksrevisionen
2. Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen
3. Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen
4. Östersunds tingsrätt, mark- och miljödomstolen
5. Domstolsverket
6. Försvarsmakten
7. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
8. Socialstyrelsen
9. Statens folkhälsoinstitut
10. Statens fastighetsverk
11. Fortifikationsverket
12. Kammarkollegiet
13. Statskontoret
14. Länsstyrelsen i Stockholms län
15. Länsstyrelsen i Uppsala län
16. Länsstyrelsen i Södermanlands län
17. Länsstyrelsen i Östergötlands län
18. Länsstyrelsen i Jönköpings län
19. Länsstyrelsen i Kronobergs län
20. Länsstyrelsen i Kalmar län
21. Länsstyrelsen i Gotlands län
22. Länsstyrelsen i Blekinge län
23. Länsstyrelsen i Skåne län
24. Länsstyrelsen i Hallands län
25. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
26. Länsstyrelsen i Värmlands län
27. Länsstyrelsen i Örebro län
28. Länsstyrelsen i Västmanlands län

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel
08-405 10 00

E-post: m.registrator@regeringskansliet.se

Besöksadress
Tegelbacken 2

Telefax
08-24 16 29

Telex
154 99 MINEN S

29. Länsstyrelsen i Dalarnas län
30. Länsstyrelsen i Gävleborgs län
31. Länsstyrelsen i Västernorrlands län
32. Länsstyrelsen i Jämtlands län
33. Länsstyrelsen i Västerbottens län
34. Länsstyrelsen i Norrbottens län
35. Havs- och vattenmyndigheten
36. Stockholms universitet
37. Kungl. Tekniska högskolan, Institutionen för fastigheter och byggande
38. Uppsala universitet
39. Lunds universitet
40. Göteborgs universitet
41. Mittuniversitetet
42. Statens jordbruksverk
43. Skogsstyrelsen
44. Sametinget
45. Sveriges lantbruksuniversitet
46. Centrum för biologisk mångfald
47. Stiftelsen för miljöstrategisk forskning, Mistra
48. Statens geotekniska institut
49. Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
50. Lantmäteriet
51. Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas
52. Trafikverket
53. Tillväxtverket
54. Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
55. Statens Energimyndighet
56. VisitSweden AB
57. Riksantikvarieämbetet
58. Naturhistoriska riksmuseet
59. Botkyrka kommun
60. Danderyds kommun
61. Ekerö kommun
62. Haninge kommun
63. Huddinge kommun
64. Järfälla kommun
65. Lidingö kommun
66. Nacka kommun
67. Norrtälje kommun
68. Nykvarns kommun
69. Nynäshamns kommun
70. Salems kommun
71. Sigtuna kommun
72. Sollentuna kommun
73. Solna kommun
74. Stockholms kommun

75. Sundbybergs kommun
76. Södertälje kommun
77. Tyresö kommun
78. Täby kommun
79. Upplands-Bro kommun
80. Upplands Väsby kommun
81. Vallentuna kommun
82. Vaxholms kommun
83. Värmdö kommun
84. Österåkers kommun
85. Enköpings kommun
86. Flens kommun
87. Eksjö kommun
88. Habo kommun
89. Nässjö kommun
90. Ljungby kommun
91. Västerviks kommun
92. Gotlands kommun
93. Karlskrona kommun
94. Olofströms kommun
95. Sölvesborgs kommun
96. Båstads kommun
97. Höganäs kommun
98. Simrishamns kommun
99. Trelleborgs kommun
100. Kungsbacka kommun
101. Kungälv kommun
102. Lerums kommun
103. Lysekils kommun
104. Melleruds kommun
105. Strömstads kommun
106. Svenljunga kommun
107. Tjörns kommun
108. Öckerö kommun
109. Karlstads kommun
110. Torsby kommun
111. Årjängs kommun
112. Askersunds kommun
113. Hällefors kommun
114. Karlskoga kommun
115. Kungsörs kommun
116. Sala kommun
117. Faluns kommun
118. Mora kommun
119. Älvdalens kommun
120. Gävle kommun
121. Ljusdals kommun
122. Härnösands kommun

123. Örnköldsviks kommun
124. Bergs kommun
125. Krokoms kommun
126. Norsjö kommun
127. Skellefteå kommun
128. Storumans kommun
129. Arjeplogs kommun
130. Gällivare kommun
131. Region Halland
132. Region Skåne
133. Västra Götalandsregionen
134. Regionförbundet i Kalmar län
135. Regionförbundet Jämtlands län
136. Region Dalarna
137. Regionförbundet Östman
138. Region Blekinge
139. Regionförbundet Uppsala län
140. Regionförbundet Sörmland
141. Regionförbundet Jönköpings län
142. Regionförbundet Gävleborg
143. Region Värmland
144. Regionförbundet Södra Småland
145. Regionförbundet i Örebro län
146. Regionförbundet i Västerbotten
147. Sveriges Hembygdsförbund
148. Sveriges Kommuner och Landsting
149. Svenska Naturskyddsföreningen
150. Svenskt Näringsliv
151. Lantbrukarnas Riksförbund
152. Skogsindustrierna
153. Svenska Turistföreningen
154. Ekoturismföreningen
155. Näringslivets Regelnämnd
156. Advokatfirman Åberg & Co
157. Båtbranschens Riksförbund (SweBoat)
158. Egnahemsägarnas Riksförbund
159. Fastighetsägarna Sverige
160. Friluftsförbundet
161. Fältbiologerna
162. Föreningen för Samhällsplanering
163. Företagarna
164. Riksorganisationen Hela Sverige ska leva!
165. HSB Riksförbund
166. Hyresgästföreningen, Riksförbundet
167. LRF Skogsägarna
168. Norrlandsförbundet
169. Strandskyddarna – Nätverket för bevakning av byggnation i skärgården

170. Rese- och Turistnäringsen i Sverige
171. Skärgårdarnas Riksförbund
172. SmåKom
173. Sportfiskarna
174. Stiftelsen för fritidsområden i Skåne
175. Stiftelsen Tyrestaskogen
176. Stockholms Skridskoseglarklubb (SSSK)
177. Svensk Turism AB
178. Svensk vindkraftförening
179. Svenska Botaniska föreningen
180. Svenska Båtunionen
181. Svenska Fjällklubben
182. Svenska Frisksportförbundet
183. Svenska Kanotförbundet
184. Svenska Kryssarklubben
185. Scouterna
186. Svenska Seglarförbundet
187. Svenska skridskoförbundet
188. Svenskt Friluftsliv
189. SBC Sveriges BostadsrättsCentrum AB
190. Sveriges Byggindustrier
191. Sveriges Entomologiska Förening
192. Sveriges Fiskares Riksförbund
193. Sveriges FisketurismFöretagare
194. Sveriges Fiskevattenägareförbund
195. Sveriges Jordägareförbund
196. Sveriges Ornitologiska förening
197. Upplandsstiftelsen
198. Vattenbrukarnas riksförbund
199. Villaägarnas riksförbund
200. Världsnaturfonden i Sverige
201. Skärgårdsstiftelsen
202. Bergvik skog
203. Sveaskog AB
204. Sveriges Arkitekter
205. Sveriges Stadsarkitektförening
206. Sveriges Bygglovgranskare och Byggnadsnämndssekreterare
207. Samhällsbyggarna
208. Strandskyddsdelegationen

Remissvaren ska ha kommit in till Miljödepartementet senast den 1 januari 2014. Svaren bör lämnas både på papper och per e-post. Det svar som lämnas per e-post ska skickas till: m.registrator@regeringskansliet.se och linnea.rosenlof@regeringskansliet.se.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen och materialet i det redovisade uppdraget (redovisningen finns på regeringens hemsida).

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria *Svara på remiss – hur och varför* (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Stefan Berggren
Departementsråd

Kopia för kännedom

Naturvårdsverket
Boverket
Finansdepartementet/BA
Kulturdepartementet/KA
Landsbygdsdepartementet/ELT/LB
Näringsdepartementet/RT
Socialdepartementet/PBB

Utvärdering och översyn av de nya strandskyddsreglerna

Naturvårdsverket och Boverket har på regeringens uppdrag gemensamt gjort en utvärdering och översyn av det nya regelverk för strandskydd som trädde i kraft 2009 och 2010. Myndigheterna föreslår att det ska bli enklare att införa lättnader i strandskyddet vid mindre sjöar och vattendrag. Det förslås även åtgärder för att få en mer likvärdig tillämpning av reglerna. Uppdraget redovisades till Miljödepartementet och Socialdepartementet den 1 oktober, korrigerad version 24 oktober 2013.

Slutsatser och förslag till åtgärder

Enklare att införa lättnader vid mindre sjöar och vattendrag

Idag ställs stränga krav för att införa lättnader i strandskyddet vid mindre sjöar och vattendrag. Vi föreslår en lagändring som gör det enklare. Länsstyrelserna bör få upphäva strandskyddet i områden vid mindre sjöar och vattendrag om underlag, till exempel inventeringar visar att området har liten betydelse för strandskyddets syften. Dessutom föreslås att länsstyrelserna ska få särskilda resurser för att införa lättnader vid mindre sjöar och vattendrag.

Generella förordnanden om undantag bör upphöra att gälla

Tillämpningen av strandskyddsreglerna skiljer sig över landet eftersom det i många län tillämpas äldre förordnanden om generella undantag från strandskyddet. För att få en mer likvärdig tillämpning föreslås en regel som medför att dessa förordnanden upphör att gälla.

För tidigt att avgöra om LIS lett till landsbygdsutveckling

Kommunerna fick år 2010 möjlighet att utse områden för landsbygdsutveckling i strandnära områden (LIS). Det är än så länge för tidigt att konstatera om LIS har lett till landsbygdsutveckling. Kritik har framförts från både länsstyrelser och kommuner att LIS är oflexibelt. Det är svårt att definiera begreppen landsbygd och landsbygdsutveckling och hur LIS kan bidra till utveckling av landsbygden. Boverket kommer därför under nästa år komplettera sin vägledning om LIS.

Vägledning till länsstyrelser och kommuner

Stödet från de centrala myndigheterna till länsstyrelser och kommuner behöver utvecklas. Kompletterande vägledning behövs för att säkerställa att rättspraxis från Mark- och miljööverdomstolen och befintlig vägledning om hur beslut om dispenser bör utformas, når länsstyrelser och kommuner. Det behövs även mer vägledning om hur de särskilda skälen för dispensgivning och upphävande av strandskyddet i detaljplan ska tillämpas.

Bakgrund

Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Under 2009 och 2010 trädde nya bestämmelser om strandskydd i kraft. Ändringarna av reglerna syftade bland annat till att främja utvecklingen i landsbygdsområden med god tillgång till stränder. Detta skulle ske genom att inom, i översiktsplaner, utpekade områden tillåta vissa lättnader i strandskyddet, att öka det lokala och regionala inflytandet över strandskyddet samt att effektivisera prövningen genom en samordning av miljöbalken och plan- och bygglagen (prop. 2008/09:119 s. 33-35).

Genomförande

Naturvårdsverket och Boverket har under 2013 samlat in underlag från ett urval kommuner och länsstyrelser för att analysera hur de nya reglerna för strandskydd har tillämpats. Bland annat har en enkät skickats ut till kommuner och länsstyrelser för att få in uppgifter kring hur de upplever att arbetet med strandskyddslagstiftningen förändrats sedan regeländringarna trädde ikraft. En referensgrupp har medverkat i arbetet med att identifiera problem och gett synpunkter på underlagsrapporter.

Så här fungerar reglerna idag

Stora skillnader i tillämpningen vid främst mindre sjöar och vattendrag

I nära hälften av länen tillämpas äldre förordnanden om generella undantag från strandskyddsbestämmelserna. Enligt nu gällande regler är motsvarande förordnanden om generella undantag från strandskyddet inte längre möjliga att besluta. Eftersom förordnandena ofta är gamla, finns det risk för att de inte överensstämmer med det nuvarande strandskyddets syften. Dessutom leder detta till att tillämpningen i landet inte är enhetlig, vilket skapar oskäliga lokala och regionala skillnader.

Många beslut om dispens är ofullständiga

Många dispensbeslut anger inte de "särskilda skäl" som ska beskriva varför man i just det här fallet gör ett avsteg från regeln om att man inte får bygga vid en strand. Ytterligare exempel på något som ibland saknas är en bedömning av om planerade åtgärder är förenliga med strandskyddets syften.

Redovisning

Uppdraget redovisades till Miljödepartementet och Socialdepartementet den 1 oktober 2013.

Kontaktuppgifter

Naturvårdsverket

[Björn Pettersson](#), för övergripande frågor om uppdraget

[Per Nilsson](#), om strandskydd vid mindre sjöar och vattendrag

[Yvonne Lundell](#), om dispensprövning samt kommunernas och länsstyrelsernas tillämpning av strandskyddsreglerna.

Växel Naturvårdsverket: 010-698 10 00

Boverket

[Presservice](#), 0455-35 31 70

[Patrik Faming](#), 0455-35 31 93

Redovisning av regeringsuppdraget

📎 [Skrivelse till regeringen om utvärdering och översyn av nya strandskyddsregler. Korrigerad version 131024 \(pdf 3,5 MB\)](#)

[> Underlagsrapporter till regeringsuppdraget](#)